

Habilitetspolitik

Habilitetspolitik og procedurer vedr. habilitets-
erklæringer

Habilitetspolitik

Habilitetspolitik og procedurer vedr. habilitetserklæringer

© Sundhedsstyrelsen, 2018.
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sprog: Dansk
Version: 1.0
Versionsdato: 05.07.2018
Format: pdf

Udgivet af Sundhedsstyrelsen,
juli 2018

Indholdsfortegnelse

1. Formål	4
2. Baggrund	4
3. Ansvar	5
4. Habilitetsregler	5
4.1. Særligt om læger, sygeplejersker, tandlæger og apotekeres tilknytning til industrien	5
5. Habilitetserklæringer	6
5.1. Hvad indeholder en habilitetserklæring	7
5.2. Hvem skal udfylde en habilitetserklæring	8
5.3. Offentliggørelse af habilitetserklæringer for medlemmer af udvalg m.v.	10
5.4. Offentliggørelse af habilitetserklæringer for medlemmer af direktionen, for chefer og for sektionsledere	10
6. Vejledende kriterier ved vurdering af habilitet	11
6.1. Karensperiode, bibeskæftigelse, aktieposter m.v.	12
6.2. Foredrag, undervisning m.v.	14
6.3. Industrisponsorerede kongresrejser, betalt efteruddannelse og lignende.....	14
6.4. Medarbejderes deltagelse i arrangementer, Folkemøde m.v.	15
Bilagsfortegnelse	17

1. Formål

Habilitetspolitikken sætter rammerne for anvendelsen af forvaltningslovens habilitetsregler i Sundhedsstyrelsen, men har samtidigt et bredere sigte end loven ift. at sikre, at styrelsens medarbejdere og eksterne konsulenter, rådgivere m.fl. både er og fremstår habile.

Politikken beskriver også processen for indhentning og vurdering af habilitetserklæringer (bilag 5).

Sundhedsstyrelsens strategi fra 2016 slår blandt andet fast, at SST skal være samarbejdende og skabe kloge løsninger sammen med andre og på tværs af sektorer, fagligheder og interesser. Dette kræver en klar og anvendelig habilitetspolitik, som sikrer, at medarbejdere såvel som eksterne samarbejdspartnere ikke blot *er* habile, men også *fremstår* habile, hvilket bidrager til at skabe gennemsigtighed og dermed tillid til Sundhedsstyrelsens arbejde. Derfor offentliggøres habilitetspolitikken også på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

2. Baggrund

En person, der virker inden for det offentlige, og som har en personlig eller økonomisk interesse i udfaldet af en konkret sag, må ikke deltage i behandlingen af denne sag. Det er kernen i kravet om habilitet – og reglerne om inhabilitet.

Hvis en person er inhabil, er der risiko for, at han eller hun ikke er uvildig ved vurderingen af en sag. Afgørelsen i sagen kan med andre ord blive påvirket af personens særinteresser, hvilket naturligvis er uacceptabelt.

Habilitetsreglerne skal ikke kun modvirke konkrete usaglige hensyn i Sundhedsstyrelsens forvaltning, men også skabe tillid i videre forstand til Sundhedsstyrelsen som myndighed og til styrelsens sagsbehandling og afgørelser. Derfor gælder reglerne også for en række situationer, som kan medføre risiko for usaglige afgørelser, eller som omverdenen opfatter som risikable.

3. Ansvar

Direktionssekretariatet er ansvarligt for opdatering af habilitetspolitikken og offentliggørelse af aktuelle erklæringer samt erklæringer for Sundhedsstyrelsens faste sagkyndige rådgivere og enhedschefer.

Enhedsledelserne er ansvarlige for indhentning, vurdering og journalisering af alle øvrige habilitetserklæringer.

Den enkelte medarbejder – og eksterne rådgivere – er forpligtet til at udfylde og ajourføre habilitetserklæringer efter behov, og når den enkeltes forhold tilsiger det, ligesom det er den enkeltes ansvar at gøre opmærksom på tvivl eller usikkerhed om ens egen inhabilitet.

4. Habilitetsregler

Forvaltningslovens kapitel 2 handler om inhabilitet. Reglerne findes i **bilag 1**.

Forvaltningsloven gælder som udgangspunkt kun for sager, hvori der skal træffes en afgørelse. Men netop habilitetsreglerne gælder også for sager om indgåelse af kontraktforhold og lignende privatretlige dispositioner. For så vidt angår styrelsens øvrige forvaltningsaktiviteter såsom afgivelse af indstillinger, udarbejdelse af vejledninger, udtalelser og redegørelser gælder tilsvarende habilitetsovervejelser. En medarbejder bør derfor ikke medvirke ved beslutninger o.lign. i et sagsforløb, hvis den pågældende ville være inhabil, såfremt beslutningen havde været en afgørelse i forvaltningslovens forstand.

4.1. Særligt om læger, sygeplejersker, tandlæger og apotekeres tilknytning til industrien

Lægemiddelstyrelsens regler vedr. læger, sygeplejersker, tandlæger og apotekeres tilknytning til industrien gælder også for ansatte i Sundhedsstyrelsen, og for eksterne rådgivere (f.eks. medlemmer af råd, nævnr, udvalg m.v.) som tilhører de nævnte grupper. Disse ansatte og rådgivere skal derfor være opmærksomme på både styrelsens egen habilitetspolitik og de lovfastede regler om industrisamarbejde (<https://laegemiddelstyrelsen.dk/da/godkendelse/samarbejde-med-virksomhed/tilknytning/laeger/>).

Udfyldelsen af Sundhedsstyrelsens habilitetserklæring erstatter ikke pligten til at anmelde tilknytning til Lægemiddelstyrelsen, eller søge Lægemiddelstyrelsen om tilladelse til at være tilknyttet eller modtage støtte fra en lægemiddel- eller medicovirksomhed, ligesom en sådan anmeldelse eller godkendelse ikke kan erstatte en habilitetserklæring.

Tilknytningsreglerne gælder læger m.v., der har klinisk arbejde i Danmark dvs. at de har patientbehandling. Men reglerne gælder også hvis man indtager en ledende stilling, hvor man har væsentlig indflydelse på, hvad andre læger, sygeplejersker eller tandlæger vælger i patientbehandlingen. Navnlig sidstnævnte er relevant for overlæger, chefer m.v. der er ansat i Sundhedsstyrelsen.

Medicoindustrien, dvs. producenter af medicinsk udstyr, er også omfattet af tilknytningsreglerne.

5. Habilitetserklæringer

Som udgangspunkt skal den, der er eller kan være inhabil, selv gøre opmærksom på det.

Både direktion og enhedsledelser skal sikre information om habilitetspolitikken, således at medarbejdere og rådgivere bliver bekendt hermed senest i forbindelse med stillingens eller rådgivningsarbejdets påbegyndelse.

Medarbejdere, herunder Sundhedsstyrelsens faste sagkyndige rådgivere, skal give besked til deres personaleleder.

Eksterne konsulenter m.v. der udfører opgaver for Sundhedsstyrelsen skal give besked til deres relevante kontaktperson i Sundhedsstyrelsen; oftest vil den relevante kontaktperson være angivet i kontrakten med leverandøren.

Medlemmer af udvalg m.v. skal give besked til enten formanden eller sekretariatet.

For at sikre gennemsigtighed omkring eventuelle habilitetsproblemer anvender Sundhedsstyrelsen habilitetserklæringer (vedlagt i Bilag 2-4).

I en habilitetserklæring oplyser medarbejderen, den eksterne konsulent, udvalgsmedlemmet m.v. om forhold, der kan have betydning for vurderingen af, om vedkommende er inhabil.

Kravet om udfyldelse af en habilitetserklæring fritager ikke den enkelte fra i konkrete tilfælde at gøre opmærksom på forhold, der kan medføre inhabilitet, uanset om disse forhold fremgår af habilitetserklæringen eller ej. Den enkelte har også pligt til med det

samme at gøre opmærksom på nye væsentlige forhold af betydning for habiliteten samt pligt til at opdatere habilitetserklæringen.

5.1. Hvad indeholder en habilitetserklæring

Som udgangspunkt skal den pågældende bekræfte tilstedeværelsen eller fraværet af eventuelle habilitetsrelevante oplysninger inden for følgende kategorier:

- aktier, anpartar, andele eller anden form for aktuelt medejerskab i virksomheder, der er undergivet Sundhedsstyrelsens tilsyn (herunder sygehuse, klinikker og virksomheder der anvender ioniserende stråling og radioaktive kilder), eller virksomheder, som er underlagt Sundhedsstyrelsens myndighedsudøvelse (herunder regioner, kommuner, sygehuse og klinikker), eller som opererer på områder, hvor Sundhedsstyrelsen udsteder vejledninger, retningslinjer m.v. (herunder lægemiddelproducenter og-importører, medicoindustri, apoteker, producenter af rusmidler og afhængighedsskabende produkter m.v.).
- aktuelt medlemskab af bestyrelse, direktion eller lignende i sådanne virksomheder
- ansættelse eller anden betalt opgaveløsning (herunder medlemskab af advisory board el.lign.) i sådanne virksomheder indenfor de seneste 5 år
- ægtefælle, sambo, hustrandsmedlem eller nærmeste familie¹ er aktuelt medejer, ansat, eller på anden måde tilknyttet sådanne virksomheder
- indehaver af patenter inden for områder, der er underlagt Sundhedsstyrelsens myndighed eller rådgivning
- andre tilknytninger eller omstændigheder, der kan være relevante for habiliteten

For medarbejdere skal nutidsværdien af aktier m.v. og omfanget af bibeskæftigelse m.v. angives på habilitetserklæringen.

Eksterne konsulenter, sagkyndige rådgivere, udvalgsmedlemmer m.v. skal desuden oplyse, om den pågældendes hovedarbejdsplads modtager økonomiske bidrag fra de ovenfor nævnte typer af virksomheder, f.eks. tilskud eller betaling for forskningsprojekter.

¹ Dette omfatter nevøer og niecer, men ikke forældrenes søskende eller deres børn (fætre og kusiner) jf. Forvaltningsloven med kommentarer af John Vogter, 3. udgave 2001, s179

Eksempler:

Ane er overlæge på anæstesiaafdelingen på Herlev Hospital, og er netop blevet udpeget som medlem af Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe for smertebehandling. Anes mand er vicedirektør i Lundbecks Pharma A/S, og selvom han ikke arbejder med smerteområdet skal Ane alligevel skrive det på sin habilitetserklæring.

Speciallægen Lars er netop blevet ansat i Sundhedsstyrelsens enhed for forebyggelse. Han deltog for 4 år siden på en kongresrejse betalt af Novo Nordisk. Det skal anføres på hans habilitetserklæring, men han kan slette det efter 5 år.

Såfremt man er i tvivl, hvorvidt et forhold skal anføres på habilitetserklæringen, bør man som udgangspunkt skrive det på erklæringen.

5.2. Hvem skal udfylde en habilitetserklæring

Procesbeskrivelse for indhentning og vurdering af habilitetserklæringer fremgår af bilag 5.

Som udgangspunkt skal der indhentes habilitetserklæringer for alle medlemmer af stående udvalg m.v., der sekretariatsbetjenes af Sundhedsstyrelsen. For medlemmer af udvalg og arbejdsgrupper med tidsbegrænset mandat, skal der kun indhentes habilitetserklæringer, hvor omfanget af rådgivning til Sundhedsstyrelsen er væsentligt, herunder arbejdsgrupper for udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer, rekommandationslister eller visitationsretningslinjer.

Anvendelse af habilitetserklæringer kan undlades for personer, der – uden at være ansat i Sundhedsstyrelsen – bidrager med rådgivning til Sundhedsstyrelsens myndighedsudøvelse, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- Personen er udpeget af en anden end Sundhedsstyrelsen, fx et fagligt selskab, en patientforening eller en offentlig institution.
- Rådgivningen sker inden for en afgrænset, kortere periode og har et beskedent omfang.
- Personen bliver informeret om habilitetsreglerne i forvaltningsloven og udtrykkeligt opfordres til at gøre Sundhedsstyrelsen opmærksom på eventuelle habilitetsproblemer, fx i udpegningsbrev eller på (første) møde, hvis personen indgår i en arbejdsgruppe el.lign.

- Hvor det vurderes nødvendigt og relevant, bør afklaring af eventuelle habilitetsproblemer sættes på dagsordenen på efterfølgende møder i det pågældende udvalg, arbejdsgruppe m.v.

Eksempler:

Repræsentanter fra bl.a. Børnerådet og Dansk Psykiatrisk Selskab er medlemmer af referencegruppen vedr. forløbsprogrammer for børn og unge med psykiske lidelser. Da referencegruppens medlemmer blot har en høringslignende funktion for udarbejdelsen af forløbsprogrammerne, og der kun afholdes 1-2 møder i referencegruppen, skal de ikke udarbejde habilitetserklæringer.

Medlemmerne af de 36 arbejdsgrupper, der skal revidere specialevejledninger, skal ikke lave habilitetserklæringer, da den faglige speciale gennemgang vil kunne gennemføres ved en proces med 1-2 møder, og der derfor er tale om enkeltstående møder om et afgrænset tema og rådgivningen er af relativt beskedent omfang. De medarbejdere fra Sundhedsstyrelsen, der varetager formandsskabet for de enkelte arbejdsgrupper, bør dog ved første møde i arbejdsgruppen bede medlemmerne være opmærksomme på at orientere om egne habilitetsforhold hvor relevant. Det kunne f.eks. være bijob på privatklinikker m.v.

Derimod vil det være nødvendigt at indhente habilitetserklæringer for medlemmer af referencegrupper, arbejdsgrupper og lignende, som – på trods af ganske begrænset mødeaktivitet, og uanset om gruppens mandat er tidsbegrænset eller ej – træffer beslutninger eller udfærdiger bindende retningslinjer m.v. af indgribende karakter for den eller de berørte parter. Det kan f.eks. være ved udarbejdelse af retningslinjer for visitation mellem offentlige og private behandlingstilbud, retningslinjer for anvendelse af meget specifikke teknologier (f.eks. lægemidler) m.v.

Det beror på en konkret vurdering, om der skal indhentes habilitetserklæringer for eksterne konsulenter og vikarer. Det er den enhedschef eller sektionsleder, der indgår aftale med konsulenten eller vikaren, der vurderer, om der skal indhentes habilitetserklæring. Ved vurderingen skal der bl.a. lægges vægt på omfanget af vikarens eller konsulentens tilknytning, herunder om der er tale om en omfattende og længerevarende tilknytning, eller blot en løsere og afgrænset opgave.

Eksempler:

Kontorfunktionær Jens, der via vikarbureau har kortvarig funktion i Sundhedsstyrelsens reception, skal ikke udfylde en habilitetserklæring, mens professor Lisa, der har kontrakt med Sundhedsstyrelsen på en afgrænset opgave med peer review af en national klinisk retningslinje om behandling af patienter med KOL, skal lave en habilitetserklæring.

Det er således ikke kun varigheden af opgaveløsningen, men også indholdet af opgaven som skal inddrages i vurderingen af, om der er behov for at indhente habilitetserklæringer.

5.3. Offentliggørelse af habilitetserklæringer for medlemmer af udvalg m.v.²

Habilitetserklæringer for medlemmer af udvalg m.v. bliver offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.³

Habilitetserklæringerne fjernes som udgangspunkt en måned efter samarbejdet med Sundhedsstyrelsen ophører, f.eks. hvis arbejdsgruppen er nedlagt. Det er den sekretariatsbetjenende enhed, som har ansvaret herfor. Offentliggørelsen kan dog forlænges, hvis det f.eks. vurderes, at det er nødvendigt af hensyn til resultatet af arbejdsgruppens virke.

På hjemmesiden offentliggøres de til enhver tid gældende habilitetserklæringer. Uaktuelle habilitetserklæringer vil således blive fjernet fra hjemmesiden, men gemmes i Sundhedsstyrelsens arkiv og kan fremfindes ved behov.

5.4. Offentliggørelse af habilitetserklæringer for medlemmer af direktionen, for chefer og for sektionsledere

Habilitetserklæringer for medlemmer af direktionen, for chefer og for sektionsledere offentliggøres på styrelsens hjemmeside, så længe ansættelsen består. Såfremt Sund-

² Sundhedsministeren har tidligere tilkendegivet overfor Folketinget, at der skal ske offentliggørelse af habilitetserklæringer på rådgivere, der bistår Sundhedsstyrelsen (se §20 spørgsmål [S3781](#) & [S4471](#) fra 2007).

³ Offentliggørelsen af habilitetserklæringerne sker inden for rammerne af persondatalovens § 6, stk.1, nr. 7, der giver adgang til at behandle, og herunder offentliggøre, personoplysninger, når behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

hedsstyrelsens formandskab af et stående udvalg m.v. varetages af en medarbejder uden ledelsesansvar, vil medarbejderens habilitetserklæring ligeledes blive offentliggjort.

Oplysninger i henholdsvis habilitetserklæringens pkt. 1a (angivelse af værdien af aktier) samt i pkt. 7a (angivelse af oplysninger om nærtståendes tilknytning til virksomheder undergivet styrelsens tilsyn) offentliggøres ikke, men skal selvfølgelig vurderes af nærmeste leder.

6. Vejledende kriterier ved vurdering af habilitet

Habilitetsvurderingen tager udgangspunkt i, om en medarbejder, et udvalgsmedlem, konsulent m.v. principielt eller konkret kan have en personlig, økonomisk eller på anden vis usaglig interesse i udfaldet af en given sag, eller om der i øvrigt er omstændigheder, som kan skabe tvivl om den pågældendes upartiskhed.

Repræsentanter i udvalg m.v., der er udpegede af regioner, kommuner, offentlige eller private sygehuse, faglige sammenslutninger og øvrige interesseorganisationer, antages at varetage disses synspunkter, og vil derfor typisk ikke være inhabile ved drøftelser af emner inden for denne interessevaretagelse. Den enkelte repræsentant kan dog godt være konkret inhabil i forhold til en specifik sag, såfremt den pågældende har en personlig og individuel særinteresse i denne sag, f.eks. ved rådgivning hvor Sundhedsstyrelsens afgørelse af en sag kan påvirke vedkommendes stilling og beskæftigelse.

Eksempel:

Gitte er neurologisk klinikchef på Rigshospitalet og udpeget af Danske Regioner til en arbejdsgruppe vedr. specialeplanen. Gitte er habil på trods af sit ansættelsessted, da hun forventes at varetage regionale interesser.

Medlemskab af lægemiddel- eller medicoindustrifinansierede advisory boards (rådgivende ekspertgrupper) m.v. i en virksomhed, der har aktiviteter på det fagområde, hvor den pågældende rådgiver Sundhedsstyrelsen, vil som udgangspunkt betyde, at den pågældende er generelt inhabil ift. samtidig rådgivning af Sundhedsstyrelsen på det pågældende område. Tilsvarende vil gælde for medejerskab eller omfattende aktieposter i en virksomhed, indehavelse af patenter m.v.

Der kan dog være undtagelser, og der vil altid være tale om en konkret vurdering.

Eksempler:

Jens er professor og udpeges af Dansk Psykiatrisk Selskab som medlem af Sundhedsstyrelsens Udvalg for Psykiatri. Han har samtidigt et omfattende samarbejde med medicinalfirmaerne Lundbeck Pharma A/S, Eli Lilly og Pfizer, med bl.a. deltagelse i advisory boards vedr. psykofarmakologisk behandling og specifikke lægemidler, ligesom han hyppigt holder foredrag i ind- og udland med honorar betalt af samme firmaer. Jens vil være generelt inhabil til rådgivning af Sundhedsstyrelsen, og Dansk Psykiatrisk Selskab må derfor udpege en anden repræsentant til udvalget.

Professor Berit er leder af enheden for eksperimentel kræftbehandling på Aalborg Universitetshospital. Hun er i den forbindelse investigator på et par industrisponserede Fase 1 studier af nye kræftlægemidler og deltager i et par advisory boards vedr. Fase 1 protokoller. Hun er samtidig medlem af Sundhedsstyrelsens Kræftudvalg. Hun vil ikke være generelt inhabil ift. rådgivning af styrelsen på kræftområdet, da varetagelse af eksperimentel kræftbehandling forudsætter tæt samarbejde med industrien. Men hun kan være konkret inhabil ift. rådgivning vedr. specifikke lægemidler, hun aktuelt eller indenfor de sidste 5 år har været investigator eller rådgiver på.

Kim er overlæge på kardiologisk afdeling i Vejle. Kim er konsulent vedr. vurdering af QT-forandringer i en industrisponseret protokol med afprøvning af et nyt lægemiddel til behandling af bipolar lidelse. Han udpeges som medlem af Sundhedsstyrelsens Hjerterudvalg. Han vil ikke være generelt inhabil på hjerteområdet, da hans tilknytning til industrien er indenfor psykofarmakologi.

6.1. Karensperiode, bibeskæftigelse, aktieposter m.v.

Ved ansættelse af nye medarbejdere vurderes det, hvorvidt den pågældende medarbejder bør erklæres inhabil i sager, der relaterer sig til medarbejderens tidligere arbejdsplads eller ansvarsområde som f.eks. et hospital eller en lægemiddel- eller medicovirksomhed. En sådan karensperiode vil i udgangspunktet være i mindst et år. Vurderingen foretages af ledelsen i medarbejderens enhed, og af direktionen for så vidt angår enhedschefer og sektionsledere.

Eksempler:

Hanne er netop ansat som specialkonsulent i Sundhedsstyrelsens enhed for ældre og demens. Hun kommer fra en stilling i Odense Kommune hvor hun har arbejdet som ergoterapeut på ældre- og demensområdet. I Sundhedsstyrelsen skal Hanne bl.a. arbejde med puljeadministration. Da Hanne ikke har været ledende medarbejder i forvaltningen er hun ikke inhabil ift. at behandle Odense Kommunes ansøgninger i det første år.

Tariq er ny sektionsleder i Sundhedsstyrelsens forebyggelsesenhed og kommer fra en stilling som sundhedschef i Hjørring Kommune. Som ledende medarbejder i kommunen kan han ikke beskæftige sig med sager, der vedrører Hjørring Kommune i det første år i Sundhedsstyrelsen.

Sabine kommer fra en stilling som cheffysiker i stråleterapien på vejle Sygehus og er blevet ansat i Sundhedsstyrelsens strålebeskyttelsesenhed til at arbejde med tilsyn. Det første år kan hun ikke gå tilsyn på sin gamle afdeling.

Karensperioden kan ligeledes omfatte eksterne formænd for udvalg, arbejdsgruppe m.v. Denne vurdering foretages af den sekretariatsbetjenende enhed.

Iflg. Sundhedsstyrelsens regler for medarbejderes bibeskæftigelse skal medarbejdere med hovedbeskæftigelse i Sundhedsstyrelsen, der ønsker at varetage bibeskæftigelse inden for sundheds-, lægemiddel- eller medicoområdet, altid orientere sin nærmeste leder herom. Efter en konkret vurdering kan ledelsen pålægge medarbejderen ikke at varetage en given bibeskæftigelse, hvis bibeskæftigelsen findes uacceptabel fordi den indebærer risiko for interessekonflikter i forhold til hovedbeskæftigelse i Sundhedsstyrelsen, lægger for stort beslag på medarbejderens arbejdskraft eller strider imod værdighedskravet som angivet i tjenestemandslovens § 10.

Det betyder som udgangspunkt, at en medarbejder under ansættelse i Sundhedsstyrelsen ikke kan modtage honorar fra en lægemiddel- eller medicovirksomhed eller deltager i en konference, et kursus, en rejse eller lignende betalt af en sådan virksomhed. Har medarbejderen haft sådan beskæftigelse forud for ansættelse i Sundhedsstyrelsen, vil medarbejderen ikke kunne behandle sager vedrørende virksomheden eller områder, der har direkte betydning for virksomheden i – som udgangspunkt – mindst et år.

Øvrig bibeskæftigelse, herunder f.eks. lægevagter eller undervisningsopgaver for universiteter, faglige sammenslutninger m.v., som varetages under hovedbeskæftigelse i Sundhedsstyrelsen, kan være tilladt efter reglerne om bibeskæftigelse, men kan betyde at medarbejderen er konkret inhabil, f.eks. ift. behandling af sager vedr. lægevagtsområdet.

Vedr. medarbejderes aktieposter m.v. i virksomheder, der er underlagt Sundhedsstyrelsen tilsyn og myndighedsudøvelse, eller som opererer på områder hvor Sundhedsstyrelsen udsteder vejledninger, retningslinjer m.v. vurderes deres evt. inhabilitet af nærmeste

personaleleder ud fra en konkret vurdering under hensyntagen til medarbejderens opgaveområder, aktieposternes størrelse m.v. En større aktiepost i fx et lægemiddelfirma vil som udgangspunkt gøre medarbejderen konkret inhabil ift. sagsbehandling på et område, hvor virksomheden er aktiv. F.eks. vil en medarbejder med en aktiebeholdning på mere end et par tusinde kr i et firma, der producerer blodsukker målere, ikke kunne beskæftige sig med diabetesområdet. Vurdering journaliseres på lukket personalesag sammen med habilitetserklæring. Lægemiddelstyrelsen har specificerede regler for sine medarbejdere, som kan være vejledende ift. den vurdering som personaleledere i Sundhedsstyrelsen foretager.

6.2. Foredrag, undervisning m.v.

Helt lejlighedsvis undervisning eller helt enkeltstående foredrag på kurser eller arrangementer, som er helt eller delvist sponsoreret af lægemiddel- eller medicoindustri kan ud fra en konkret vurdering være foreneligt med rådgivning af Sundhedsstyrelsen på det pågældende område. Men i det omfang, der er tale om omfattende og tilbagevendende engagement er det uforeneligt med rådgivning af Sundhedsstyrelsen.

Eksempler:

Tove er overlæge i gynækologi og holder jævnligt foredrag på lægemiddelsponserede kurser i medicinsk behandling af blødningsforstyrrelser m.v. Hun kan derfor ikke være forfatter på artikel til Sundhedsstyrelsens månedsblad 'Rationel Farmakoterapi'.

Mohammed er overlæge på urologisk afdeling i Ålborg og har holdt et foredrag på årsmødet i Dansk Urologisk Selskab. Han får betalt togbillet, hotelovernatning og konferencemiddag, men intet honorar. Det fremgår af programmet, at mødet er sponsoreret af en række firmaer, der også har en udstilling på årsmødet. Da der er tale om et enkeltstående tilfælde uden honorar, findes han ikke inhabil ift. at varetage opgaver som Sundhedsstyrelsens særlige sagkyndige i urologi.

6.3. Industrisponsorerede kongresrejser, betalt efteruddannelse og lignende

Ansatte i Sundhedsstyrelsen, herunder Sundhedsstyrelsens faste sagkyndige rådgivere, må ikke deltage i industrisponsorerede kongresrejser, betalt efteruddannelse og lignende.

6.4. Medarbejderes deltagelse i arrangementer, Folkemøde m.v.

Ved invitationer til konferencer, anmodninger om deltagelse i debatarrangementer og lignende er det også nødvendigt at overveje habilitetsforholdene og tilknytningen til kommercielle interesser. Sundhedsstyrelsen har således et fast og generelt princip om, at styrelsens medarbejdere som udgangspunkt ikke medvirker aktivt eller blot deltager ved enkeltfirmaarrangementer helt eller delvist sponsoreret af lægemiddel- og medicoindustrien. Det gælder uanset om selve arrangøren – f.eks. en patientorganisation eller en fagligt selskab – ikke selv er en del af industrien, men alene får finansiering til afholdelse af det pågældende arrangement.

Det er dog som udgangspunkt ikke et problem, at arrangøren i andre sammenhænge bliver sponsoreret af industrien (f.eks. gennem annoncer i medlemsblade, sponsering af årsmøder m.v.).

Princippet omfatter ikke arrangementer i regi af brancheforeninger, erhvervsorganisationer m.v., f.eks. Lægemiddelindustriforeningen (LIF), Dansk Industri (DI), Dansk Erhverv (DE) eller Medicoindustriforeningen.

Eksempler:

Dagens Medicin har inviteret en enhedschef fra Sundhedsstyrelsen til at holde oplæg ved en stort anlagt hepatitiskonference på Grønland. Da avisen har modtaget betydelig økonomisk støtte til den specifikke konference fra Gilead, har Sundhedsstyrelsens medarbejdere ikke mulighed for at deltage.

Sundhedsstyrelsen bliver forud for Folkemødet på Bornholm kontaktet af en konsulentvirksomhed, der på vegne af Meningitisforeningen inviterer til debat om vaccination af meningitis. Da debatten er sponsoreret af Pfizer, kan Sundhedsstyrelsens medarbejdere ikke deltage.

Bilagsfortegnelse

- Bilag 1:** Forvaltningslovens kapitel 2 om habilitet
- Bilag 2:** Habilitetserklæring – Medarbejder
- Bilag 3:** Habilitetserklæring – Medlemmer af nævn & råd, konsulenter m.m.
- Bilag 4:** Habilitetserklæring – vikar
- Bilag 5:** Procesbeskrivelse for indhentning og vurdering af habilitetserklæringer
- Bilag 6:** Afsnit om habilitet til udpegningsbreve

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sundhed for alle ♥ + ●